

Procesuiranje napada na novinare u Crnoj Gori

Izveštaj je dopunjen 14. marta 2012.

S A D R Ź A J

Ubistvo Duška Jovanovića.....	2
Napad na Jevrema Brkovića i ubistvo Srđana Vojičića.....	3
Prebijanje novinara Tufika Softića.....	4
Napad na novinara Mladena Stojovića.....	4
Prijetnje smrću istraživaču kršenja ljudskih prava Aleksandru Zekoviću.....	4
Napad na direktora dnevnog lista Vijesti Željka Ivanovića.....	5
Napad na fotoreportera Borisa Pejovića i urednika <i>Vijesti</i> Mihaila Jovovića.....	6
Paljenje vozila dnevnika Vijesti.....	7
Prijetnje smrću novinarki dnevnog lista Vijesti Oliveri Lakić.....	7
Napad na ekipu TV Vijesti.....	8
Dodatak: Slučaj navodnog prisluškivanja u Višem sudu u Podgorici i nestanak predmeta.....	10
Potraga za informacijama.....	10

Ubistvo Duška Jovanovića. – Slučaj ubistva urednika dnevnog lista *Dan*, Duška Jovanovića, za policiju je „riješeno“ i, kako je medijima pri kraju 2010. godine nezvanično rečeno u Upravi policije, ničeg novog u istrazi nije bilo skoro dvije godine.¹ Jovanović je ubijen 27. maja 2004, a još uvijek nijesu identifikovani izvršioci, saučesnici koji su sa osuđenim Damirom Mandićem učestvovali u ubistvu Jovanovića, kao ni nalogodavci tog ubistva. Vrhovni sud je potvrdio kaznu od 18 godina zatvora za Mandića, na koliko je Apelacioni sud preinačio prvostepenu presudu kojom je bio osuđen na maksimalnih 30 godina. Prvom prvostepenom presudom Mandić je bio oslobođen zbog nedostatka dokaza.

U tužilaštvu nikada nijesu objasnili zašto se čekalo pune četiri godine prije nego što je 2008. konačno poslata na vještačenje DNK Vuka Vulevića i Muše Osmanagića², koje su visoki policijski funkcioneri još u prvim danima istrage javno osumnjičili za ovaj zločin, ali koji nikada nisu za njega optuženi.

Nadležni ne samo da nisu proširili krug direktnih izvršilaca, nego ni nakon šest godina nije poznat motiv za ubistvo Jovanovića, niti je utvrđeno ko su mogući nalogodavci ovog zločina, za koji crnogorski policijski funkcioneri tvrde da nema političku pozadinu. Početkom aprila 2011, crnogorska štampa je prenijela navode beogradskog Blica, koji je u seriji tekstova opisivao organizovano učešće kriminalaca iz Srbije u sakrivanju ubica Duška Jovanovića 2004. godine, i, godinu dana kasnije, inspektora policije Slavoljuba Šćekića, a koji navodi da je oba ubistva naložila služba državne bezbjednosti Crne Gore.³

Branilac Damira Mandića tvrdi da je on osuđen „na osnovu indicija“ i da je vlastima bilo važno da osude nekoga, a da se pri tom ne otkriju ni nalogodavci ni direktni izvršioci.⁴ Vrhovni sud je u 2010. odbio zahtjev za zaštitu zakonitosti koji je Mandić podnio protiv presude Apelacionog suda, a još uvijek se očekuje stav Ustavnog suda po njegovoj ustavnoj žalbi, podnijetoj zbog povrede prava na pravično suđenje.⁵

U aprilu 2011. *Dan* je objavio službenu zabilješku koju je navodno sačinio bivši specijalni savjetnik pomoćnika ministra unutrašnjih poslova i tadašnjeg šefa Službe državne bezbjednosti Duška Markovića, Vasilije Mijović, 30. maja 2004, u kojoj se navodi izjava svjedoka, takođe bivšeg službenika Službe državne bezbjednosti (SDB), prema kojoj je svjedok sa terase svog stana u noći kada se ubistvo dogodilo vidio kako iz automobila izlaze Vuk Vulević i Damir Mandić.⁶ Prema istoj zabilješci, sa brojem i pečatom MUP-a, koja je nastala na osnovu neformalnog razgovora Vasilija Mijovića i svjedoka čije ime nije objavljeno, svjedok navodi da iz straha za bezbjednost svoje porodice nije smio da prijavi svoja saznanja: „Nijesam lud, da mi

¹ „Policija odavno ne traži napadače na Softića i Stojovića“, *Vijesti*, 3. decembar 2010.

² „Nema tragova Muše i Vulevića u golfu“, *Vijesti*, 1. jun 2010.

³ „Duškove ubice štitili iz crnogorskog DB-a“, *Vijesti*, „Vuk i Čila bili u Golfu“, *Dan* 5. april 2011.

⁴ „Mandić se sprema i za Strazbur“, *Vijesti*, 23. novembar 2010, „U februaru o presudi Damiru Mandiću“, *Dan*, 24. januar 2011.

⁵ Isto.

⁶ „Svjedok vidio Vulevića kako izlazi iz „golfa ubice“, „Dan, 16. april 2011.

pobiju djecu, znaš li ti ko je Vuk Vulević i Damir Mandić. Oni su službini ljudi, zvijeri. Znaš li da je Vuk ubio u po dana, u Ulici slobode, Belog Raspopovića 2000. godine⁷, i to je vidio Ranko Krivokapić⁸, pa nije prijavio. Pa na istom mjestu, 2001. godine Miška Krstovića⁹. To svako zna. Niko im ništa ne može. Što će mi to.“¹⁰ Ministar pravde Duško Marković je izjavio da nikada nije vidio ovakvu zabilješku, te da je prvi put primio od redakcije *Dana*, nakon čega je dostavio tužilaštvu¹¹, te da službena zabilješka Vasilija Mijovića ne postoji u dokumentacionom fondu SDB-a, niti je zavedena u djelovodniku SDB za 2004. godinu. Kako je tužilaštvo pokrenulo postupak ovim povodom, saslušan je svjedok iz zabilješke koji je negirao da je navedenu izjavu dao Vasiliju Mijoviću, kao i da se tog datuma, kad je zabilješka navodno sačinjena, nalazio u Beogradu. Izjavio je i da je sa Mijovićem bio u dobrim odnosima i da mu nije jasno zašto je nakon 7 godina izašao u javnost sa svojim tvrdnjama.¹² Prilikom saslušavanja Mijović je ponovio navode iz zabilješke i rekao da ministar Marković pokušava da ga ubije, jer je, prema njegovim riječima, početkom aprila 2010. poslao ubice da ga učutkaju, što je Marković odbacio kao izmišljotinu.¹³ Početkom avgusta 2011. u Beogradu u vozilo kojim je upravljao Mijović ispaljen je hitac u trenutku kada su ulicom prolazili svatovi, ali nije poznato da li je hitac slučajno ili namjerno ispaljen u Mijovićevo vozilo.¹⁴ Iako je navodno, odmah nakon hapšenja, osuđeni Mandić Vulevića naveo kao Jovanovićevog ubicu, o tome ne postoji službena zabilješka, dok se kasnije na suđenju branio ćutanjem.¹⁵ Državno tužilaštvo je interesovalo i od koga su i na koji način glavni i odgovorni urednik „Dana“ Mladen Milutinović i novinar Mitar Rakčević dobili službenu zabilješku, koju je povodom ubistva glavnog urednika „Dana“, Duška Jovanovića, sačinio bivši funkcioner ANB-a Vasilije Mijović.¹⁶ Takođe nije jasno zbog čega je fokus tužilaštva usmjeren na istragu načina na koji se došlo do zabilješke, umjesto na njen sadržaj. Nije poznato da li je ova zabilješka jedini trag u istrazi saizvršilaca i nalogodavaca ubistva Duška Jovanovića.

Napad na Jevrema Brkovića i ubistvo Srđana Vojičića. – Pisac Jevrem Brković fizički je napadnut i povrijeđen 26. oktobra 2006, kada je njegov vozač Srđan Vojičić ubijen.¹⁷ Brković pretpostavlja da je napadnut od strane onih koji su se prepoznali u njegovoj knjizi „Ljubavnik Duklje“ na temu veza između organizovanog kriminala i vladajuće političke elite u Crnoj Gori.¹⁸

⁷ Funkcioner Državne bezbjednosti Crne Gore Darko Raspopović Beli, ubijen je u januaru 2001.

⁸ Predsjednik Skupštine Crne Gore

⁹ Privatni preduzetnik, ubijen u aprilu 2001.

¹⁰ „Ne smijem da svjedočim, Vuka je SDB zaštitila kada je ubio Belog“, Dan, 17. april 2011.

¹¹ „Marković zabilješku prosljedio tužilaštvu“, Dan, 30. april 2011.

¹² „Svjedok saslušan zbog službene zabilješke“, Dan, 7. maj 2011.

¹³ „Mijović: Duško šalje ubice da me učutkaju Marković: Vaso ponovo izmišlja“, Dan, 02. jun 2011.

¹⁴ „Svatovi“ pucali na Mijovića“, Dan, 9. avgust 2011.

¹⁵ „Režim vraća krvavi dug“, Dan, 21. jul 2010.

¹⁶ „Tužioca zanima porijeklo, a ne sadržina zabilješke“, Dan, 8. jul 2011.

¹⁷ „Jevrem povrijeđen, vozač ubijen“, Dan, 25 oktobar 2006.

¹⁸ „Ubice još na slobodi“, Vijesti, 26. oktobar 2006.

Članovi porodice ubijenog Srđana Vojičića navode da je Brković znao ko su bili napadači, ali je odbio da o tome svjedoči sugerišući da je bio u pitanju biznismen usko povezan sa političarima na vlasti.¹⁹ Još uvijek nema osumnjičenih za Vojičićovo ubistvo, odnosno napad na Brkovića.²⁰

Prebijanje novinara Tufika Softića. – Novinar Tufik Softić iz Berana, koji je istraživao o grupama organizovanog kriminala i o tome obavještavao javnost, napadnut je 2. novembra 2007. godine od strane dva maskirana lica, nakon čega je hospitalizovan zbog težih povreda ruke i glave.²¹ Osoba koju je Softić naveo kao mogućeg počinioca, a koja mu je i ranije prijetila, i bila osumnjičena za pripadništvo grupi Darka Šarića koja se bavila trgovinom droge, prema Softićevim saznanjima, nikada nije bila saslušana vezano za napad.²² Do danas nije bilo napretka u istrazi o ovom incidentu.

Napad na novinara Mladena Stojovića. – Sportski novinar iz Bara, Mladen Stojović, napadnut je u svom stanu krajem maja 2008. Usljed napada Stojović se onesvijestio i zadobio teže povrede – frakturu obje vilice, krvarenje u ustima i nosu, kao i ubod oštrim predmetom u predjelu vilice. U januaru 2008, u emisiji „Insajder“ televizije B92, Stojović je svjedočio o prevarama, tj. namještanju rezultata na fudbalskim mečevima od strane crnogorske „fudbalske mafije“.²³ Policija i Vrhovni državni tužilac izjavili su da nije bilo tragova koji bi ukazali na napadače.²⁴ Ostaje nepoznato da li je Državni tužilac ikad istražio Stojovićeve izjave o postojanju „fudbalske mafije“ u Crnoj Gori i eventualnoj vezi između ljudi koje je označio da pripadaju toj „mafiji“ i napada.

Prijetnje smrću istraživaču kršenja ljudskih prava Aleksandru Zekoviću. – U aprilu i maju 2007, istraživaču kršenja ljudskih prava i članu Savjeta za građansku kontrolu rada policije, Aleksandru Saši Zekoviću prijećeno je smrću putem mobilnog telefona, nakon čega je podnio krivičnu prijavu.²⁵ Kako je Zeković snimio posljednja dva razgovora, a pošto je policija odbila da presluša snimke zbog nedostatka uređaja za analizu glasa, lokalna radio stanica „Antena M“ iz Podgorice emitovala je snimljene prijetnje. Nekoliko ljudi je prepoznalo glas službenika policije Mirka Banovića koji je u tom periodu radio na obezbjeđenju direktora Uprave Policije Veselina Veljovića.²⁶ Veljović je informisao Zekovića o proceduri koja je pokazala da Banović nije prijetio, međutim toj proceduri Zeković nije prisustvovao, već je o njoj kasnije informisan.²⁷ Savjet za građansku kontrolu rada policije je izjavio da policija nije obezbijedila informacije koje

¹⁹ „Brković čuva tajnu?“, Republika, 2 oktobar 2006.

²⁰ „Rasvijetliti ubistva i napade na novinare“, Dan, 2. februar 2011.

²¹ „Pretučen dopisnik Republike Tufik Softić“, Republika, 2. oktobar 2007.

²² „Moćni štit“, Monitor, 19. mart 2010.

²³ Više informacija dostupno na linku: http://www.b92.net/info/emisije/insajder.php?yyyy=2008&mm=01&nav_id=283409.

²⁴ „Stojović: hoće da razvodne slučaj“, Vijesti, 29. maj 2008.

²⁵ „Prijetili mu smrću dok je bio kod šefa policije“, Vijesti, 5. maj 2007 „Zekoviću prijećeno smrću“, Dan, 5. maj 2007.

²⁶ „Spremi drvenu košulju“, Vijesti, 6. maj 2007.

²⁷ „Banović prošao poligraf“, Dan, 17 maj 2007.

je Savjet zahtijevao u odnosu na ugrožavanje lične sigurnosti Zekoviću, kao članu Savjeta.²⁸ U medijima je objavljeno da su tajno praćenje i uznemiravanje Aleksandra Zekovića provodili pripadnici obezbjeđenja visokog funkcionera Vlade Crne Gore.²⁹ Tadašnji predsjednik Vrhovnog suda, Ratko Vukotić, informisao je Zekovića da mu ne može saopštiti informacije o tome da li je bio podvrgnut mjerama tajnog nadzora, jer bi to bilo protivno interesima državne bezbjednosti.³⁰ U 2007. i 2008. godini, Osnovni državni tužilac je, na zahtjev Akcije za ljudska prava, odgovorio da je policiji naloženo preduzimanje određenih istražnih radnji, ali ne i da li je policija sprovela te istražne radnje.³¹ Ipak, javosti nije poznato da je ikada Vrhovni državni tužilac iskoristio svoje pravo da informiše Ministarstvo unutrašnjih poslova o nepostupanju policije po zahtjevima tužilaštva. Na drugu godišnjicu od neistraženih prijetnji smrću koje su upućene Zekoviću, 31 NVO uputila je dopis, u kojem je Vrhovna državna tužiteljka zamoljena da informiše javnost o radnjama koje je tužilaštvo, u skladu sa svojim nadležnostima, sprovelo kako bi istražilo ovaj slučaj. Na taj dopis Vrhovno državno tužilaštvo nikada nije odgovorilo. U 2010. godini Vrhovno državno tužilaštvo dva puta je odbilo da na zahtjev Akcije za ljudska prava za pristup informacijama odgovori koje radnje je državni tužilac preduzeo da istraži prijetnje. Upravni sud je poništio rješenje Ministarstva pravde koje se složilo sa ovakvom odlukom VDT-a, i naložio je donošenje novog rješenja.

Prvi put posle gotovo četiri godine od incidenta, kada je krivično gonjenje po svemu sudeći zastarjelo, Zekovića je sredinom februara 2011. pozvala na razgovor v.d. Osnovnog državnog tužioca, Ljiljana Klikovac, da bi mu saopštila da u predmetu nema audio zapisa prijetnji koje je on dostavio policiji.³²

Napad na direktora dnevnog lista Vijesti Željka Ivanovića. – U noći 1. septembra 2007, u centru Podgorice, tri nepoznata lica napala su Željka Ivanovića, urednika i osnivača dnevnih novina Vijesti. Samo na bazi priznanja dva navodna napadača, uprkos protivljenju Ivanovića i ostalih svjedoka napada, Državni tužilac je za uzrokovanje fizičkih povreda i nasilničko ponašanje optužio dvije osobe iz Nikšića i Foče.³³ Nakon neuobičajeno efikasnog suđenja, Osnovni sud u Podgorici osudio je obojicu na kaznu od po četiri godine zatvora, a Viši sud je nakon toga, po žalbi osuđenih, kazne smanjio na po godinu dana zatvora.³⁴ Osuđeni su priznali da su tukli Ivanovića navodno zbog toga što su Vijesti ranije pisale o njima. Tokom istrage i suđenja, Ivanović je je izjavio da optuženi ni ne liče na napadače koje je on opisao policiji neposredno nakon napada. Takođe je tvrdio kako su mu napadači prišli sprijeda, a ne s leđa, kako su svjedočila oba optuženika. U prilog tome bila je i izjava još jednog lica koje je tvrdilo

²⁸ „Zeković nezadovoljan zaštitom i istragom“, Vijesti, 28. april 2007

²⁹ „Policajci pratili Zekovića!“, Republika, 26. april 2007.

³⁰ „Kriju da li je Zeković praćen“, Dan, 3. maj 2007.

³¹ Odgovor Državnog tužilaštva na zahtjev za slobodni pristup informacijama dostupan u arhvi Akcije za ljudska prava.

³² „Prijetnje smrću tužilaštvo nije čulo“, Vijesti, 18. februar 2011.

³³ „Ivanović: Zaboravili šta treba da kažu“, Dan, 11. decembar 2007.

³⁴ „Za prebijanje samo po godinu“, Dan, 9. jun 2008.

da optuženi ne odgovaraju napadačima koje je vidjelo.³⁵ Čini se čudnim to što je jedan od optuženih čekao dvije i po godine na osvetu, s obzirom da je toliko vremena proteklo od kratke policijske objave da je optužen, koju su prenijele Vijesti, kao i druge novine. Sve to daje razumnu osnovu za sumnju da osuđeni nijesu pravi napadači na Ivanovića.

Napad na fotoreportera Borisa Pejovića i urednika Vijesti Mihaila Jovovića. – U avgustu 2009, gradonačelnik Podgorice Miomir Mugoša, njegov sin Miljan Mugoša i vozač Dragan Radonjić fizički su napali fotoreportera dnevnih novina Vijesti, Borisa Pejovića, a onda i zamjenika urednika Vijesti, Mihaila Jovovića, koji su dokumentovali nepropisno parkiranje gradonačelnika. Prema izjavama gradonačelnika, njegovog sina i vozača, Jovović je njih fizički napadao, i tom prilikom teže povrijedio vozača.³⁶ Jovović je izjavio da je gradonačelnikov sin u jednom momentu čak uperio pištolj u njega, ali da policija nije ni pokušala da pretraži gradonačelnikovo vozilo kako bi pronašla oružje.³⁷ Nakon incidenta, ljekarski pregledi Pejovića i Jovovića konstatovali su više povreda. Ustanovljeno je da je Jovoviću probijena bubna opna, nakon čega je operisan.³⁸

Policija je podnijela krivičnu prijavu protiv gradonačelnikovog sina, ali i protiv napadnutog Jovovića, pa je Osnovni državni tužilac pored gradonačelnikovog sina optužio i Jovovića zbog navodnog nanošenja povreda vozaču koje su dovele do potresa mozga. Nakon dostavljanja optužnice protiv Jovovića Vijeće podgoričkog Osnovnog suda vratilo je optužnicu tužilaštvu, da bi se vještak medicinske struke dodatno izjasnio o vozačevim povredama. Dr Dragana Čukić je ranije dala mišljenje da postoji mogućnost da Jovović nije prouzrokovao vozačevu povredu već da je moguće da je ta povreda uzrokovana davno.³⁹ Takav nalaz je potvrdilo i vještačenje u Beogradu.⁴⁰ Inače, vozač Radonjić se javio radi ljekarskog pregleda 13 sati nakon incidenta.

Epilog slučaja je da je državni tužilac u maju 2011. optužio i urednika Vijesti, Mihaila Jovovića i gradonačelnikovog sina, Miljana Mugošu, dok je gradonačelnik Mugoša ranije prekršajno kažnjen sa 400 eura zbog remećenja javnog reda i mira.⁴¹

Jovović je optužen za „nanošenje lake telesne povrede“ vozaču Radonjiću. Ovo krivično djelo se obično goni po privatnoj tužbi, dok je u ovom slučaju državni tužilac preduzeo gonjenje po službenoj dužnosti, optužujući Jovovića za kvalifikovani oblik ovog krivičnog djela, jer je navodnu povredu naneo „opasnim oružjem, oruđem ili nekim drugim sredstvom podobnim da tijelo teško povrijedi ili zdravlje teško naruši“ (čl. 152, st. 2 KZ). Tužilaštvo je takvu odluku zasnovalo na mišljenju Instituta za sudsku medicinu iz Beograda u kojem se navodi da je Radonjić zadobio povrede koje je moguće nanijeti udarcem „ivičnog dijela telefona ili diktafona“.⁴² Stav državnog tužilaštva da je mobilni telefon opasno oruđe koje može izazvati

³⁵ „Očevidac: Oni nijesu napadači jedan je ličio na šifonjer“, Vijesti, 13. decembar 2007.

³⁶ „Mugoša fizički nasrnuo na novinare“, Dan, 7. avgust 2009.

³⁷ „Mugi smije da nas bije!“, Vijesti, 8 avgust 2009.

³⁸ „Radonjić samo ogreben“, Dan, 1. oktobar 2009.

³⁹ „Jovović optužen bez dokaza“, Vijesti, 20. novembar 2009.

⁴⁰ „Oborili konstrukciju tužilaštva“, Vijesti, 20. jul 2010.

⁴¹ „Miomir Mugoša novčano kažnjen za incident sa novinarima Vijesti“, Vijesti, 25. januar 2010.

⁴² „Jovović telefonom opasno ugrozio život Radonjiću“, Vijesti, 18. maj 2011.

teške povrede, novina je u sudskoj praksi. Početak suđenja zakazan je za 6. septembar 2011. Ovakva revnost u postupanju državnog tužioca u suprotnosti je sa slučajevima kršenja ljudskih prava u kojima tužilaštvo nije preduzelo gotovo ništa.

Savjet za građansku kontrolu rada policije našao je da su policajci u istrazi ovog slučaja počinili nekoliko grešaka, uključujući i u odnosu na tretman osumnjičenih. Podnijeta je i krivična prijava kojom se policijski službenici terete za falsifikovanje zapisnika o zadržavanju gradonačelnikovog sina, koji, kako se sumnja, nikada i nije bio sproveden u prostorije za zadržavanje. Savjet je kritikovao i nalaz Sektora unutrašnje kontrole rada policije, koji je ponašanje policajaca ocijenio kao profesionalno.⁴³ Na glavnom pretresu koji je počeo 26. decembra 2011. advokati urednika Jovovića su predložili da se odvoje krivični postupci protiv njega i Miljana Mugoše, koji su obuhvaćeni istom optužnicom uz obrazloženje da nijesu ispunjeni zakonski uslovi da bi se mogao voditi jedinstveni postupak protiv njih dvojice. Naveli su da su Jovoviću uskraćeni svojstvo i prava oštećenog u tom postupku, čime se krši i njegovo pravo na fer i pravično suđenje. Zamjenik osnovnog državnog tužioca, kao i Mugošin i Radonjićev advokat protivili su se predlogu Jovovićeve odbrane, navodeći da je to događaj koji se desio u isto vrijeme, na istom mjestu, te da postoji veza između učinjenih krivičnih djela. Odluka suda o ovom predlogu se očekuje u nastavku pretresa koji je zakazan za 23. marta 2012.

Prijetnje smrću novinarki Vijesti Oliveri Lakić. - Olivera Lakić je pisala o navodno nelegalnoj proizvodnji cigareta u mojkovačkoj fabrici „Tara“, podgoričke firme „Montenegro tobacco company“, i tim povodom krajem januara i početkom februara 2011. primila više prijetnji. Osnovno državno tužilaštvo u Podgorici podnijelo je povodom toga u februaru 2011. optužni predlog protiv S. M. i M. P. zbog krivičnog djela Ugrožavanje sigurnosti. Tužiteljka Klikovac je saopštila da se okrivljeni terete da su od 31. januara do 3. februara novinarki uputili „ozbiljne prijetnje da će napasti na njen život, pri čemu je S.M, upućujući im prijetnje, ugrozio i sigurnost osoba sa kojima je novinarka 3. februara bila na novinarskom zadatku.“⁴⁴ Početak suđenja je odložen po treći put krajem juna za kraj jula 2011.⁴⁵ Suđenje koje je u toku je počelo 27. jula 2011.⁴⁶ Vrhovno državno tužilaštvo je u februaru 2011. počelo sa provjeravanjem poslovanja fabrike duvana o kojoj je Lakić pisala, a do danas nije objavljeno da je pokrenuta istraga.⁴⁷

Samo nekoliko sati nakon što je policija 9. februara 2011. procijenila da nema opasnosti po Lakićevu i njenu porodicu zbog desetak dana ranije upućenih prijetnji i ugrožavanja njene bezbjednosti na novinarskom zadatku, muškarac koji se predstavio kao Boško pozvao je na mobilni telefon drugu novinarku Vijesti, Jasminu Muminović. Izraženim nikšićkim akcentom izrekao je niz teških uvreda i prijetnji na račun Olivera Lakić. Slučaj je prijavljen policiji. Sjutradan popodne, sa istog broja Muminovićeva je dobila i SMS poruku za svoju koleginicu Lakić, u kojoj se ponavljaju prijetnje.⁴⁸

⁴³ „Policajci griješili, ali i unutrašnja kontrola“, *Vijesti*, 14. april 2010.

⁴⁴ „Okrivljeni za prijetnje novinarki“, *Dan*, 17. februar 2011.

⁴⁵ „Globa od 500 eura za Musićeve advokate“, *Vijesti*, 22. jun 2011.

⁴⁶ „Sedmi mjesečni izvještaj o realizaciji obaveza iz Akcionog plana praćenja sprovođenja preporuka iz Mišljenja Evropske komisije. Izvještaj dostupan na linku: http://www.gov.me/aktuelno/Mjesecni_izvjestaji/.

⁴⁷ „Papiri čisti, ništa od afere“, *Dan*, 9. februar 2011.

⁴⁸ „Koga štiti lažni dobrovoljac iz Danilovgrada?“, *Vijesti*, 26. septembar 2011.

Tri dana nakon upućenih prijetnji, Milan Grgurević se sam prijavio policiji sa tvrdnjom da je uputio ozbiljne prijetnje novinarki Lakić i njenoj kćerki. On je u istrazi naveo da je on zvao i poslao poruku na telefon Muminovićeve, ali se nije mogao sjetiti niti jednog dijela razgovora koji je navodno obavio sa njom, niti je umio da objasni zašto je zvao. Tokom vještačenja tužilaštvo je zaključilo da je njegov iskaz lažan i da on nije osoba koja je prijetila, pa je u oktobru 2011. podiglo optužni predlog protiv Grgurevića zbog krivičnog djela lažno prijavljivanje. Tokom suđenja Grgurević se branio ćutanjem. Vještačenjem je utvrđeno i da su telefon sa kojeg su upućene prijetnje i Grgurevićev telefon korišćeni gotovo istovremeno na lokacijama koje su nekoliko desetina kilometara udaljene jedne od drugih. Muminović je na glavnom pretresu rekla da glas osobe sa kojom je ona razgovarala telefonom sigurno nije Grgurovićev glas, te da je sa njom razgovarao neko ko ima prilično grub muški glas, sa izrazitim nikšićkim akcentom.⁴⁹ Rukovodilac ekspoziture za suzbijanje seksualnih i krvnih delikata u PJ Podgorica, Ekan Jasavić, je tvrdio da je policija u februaru prošle godine preko listinga broja sa kojeg su upućene prijetnje utvrdila da je taj broj korišćen u Grgurevićevoj "nokiji", te da su mu na osnovu toga poslali poziv da se javi u policiju. Iako je rekao da su radili u saradnji sa tužiocem na verziji da je neko Grgureviću naložio da se prijavi i na verziji da je on zaista prijetio novinarki, nije objasnio šta je konkretno prevagnulo da se Grgurević procesuirao za ugrožavanje bezbjednosti novinarke, a ne za lažno prijavljivanje.⁵⁰ Grgurević je 13. februara 2012. zbog krivičnog djela lažno prijavljivanje osuđen na godinu dana zatvora.

Iako je tužilaštvo naložilo policiji da pronade pravog izvršioca krivičnog djela ugrožavanje sigurnosti, on do danas nije otkriven.

Novinarka Lakić je 7. marta 2012. u večernjim satima napadnuta dok je otključavala ulazna vrata zgrade, u kojoj živi. Tim povodom 12 marta 2012. uhapšen je Ivan Bušković⁵¹ zbog sumnje da je napao novinarku Lakić. Ona je prepoznala Buškovića kao napadača, dok 17 lica Buškovićevih prijatelja, tvrde da je on u vrijeme kad se napad odigrao učestvovao sa njima u fudbalskoj utakmici.⁵² Motivi napada, kao i eventualni nalogodavci još uvijek nijesu otkriveni.

Paljenje vozila dnevnika Vijesti. - U periodu od 14. jula 2011 do 28. avgusta 2011 desila su se tri slučaja paljenja vozila lista Vijesti. Serija paljenja vozila je počela u noći između 13. i 14. jula kada su nepoznati počinioci, oko 3 sata poslije ponoći, zapalili dva službena vozila lista Vijesti koji su bila parkirana u blizini redakcije.⁵³ Direktor Uprave policije, Veselin Veljović je izjavio da paljenje vozila treba posmatrati kao čin pojedinca i da se radi se radi o izolovanom događaju.⁵⁴ Drugo paljenje vozila lista Vijesti se dogodilo u noći 26. jula u Maslinama gdje je vozilo bilo parkirano ispred kuće radnika lista.⁵⁵ Treći put, paljenje vozila lista Vijesti se dogodilo 28. avgusta, a zapaljeno vozilo je bilo parkirano na Starom aerodromu (dio grada). U

⁴⁹„Grguroviću godina robije”, *Vijesti*, 14. februar 2012.

⁵⁰„Tužilac preznio Jasavića”, *Vijesti*, 26. januar 2012.

⁵¹„Ko je naredio napad i zašto?”, *Vijesti*, 14. mart 2012.

⁵²„Prijatelji tvrde da je Bušković igrao fudbal kada je Lakić napadnuta”, portal *Vijesti*, 13. mart 2012.

⁵³„Preko puta ANB zapaljena dva službena automobila Vijesti”, *Vijesti*, 14. jul 2011.

⁵⁴„Veljović: Spaljivanje automobila Vijesti je izolovan događaj”, Portal Analitika, 15. jul 2011, informacija dostupna na: <http://www.portalanalitika.me/drustvo/vijesti/31802--veljovi-spaljivanje-automobila-vijesti-je-izolovan-sluaj-.html>.

⁵⁵„Zapaljeno još jedno vozilo "Vijesti": Je li i ovo izolovan slučaj?”, *Vijesti*, 27. avgust 2011.

sva tri slučaja su vozila zapaljena na isti način tako što su prednji djelovi vozila poliveni benzinom i zapaljeni.⁵⁶ Rukovodilac Ispostave kriminalističke policije PJ Podgorica Siniša Stojković naveo je da policija u svim slučajevima paljenja blokirala grad, pretraživala šire lica mjesta, kao i da su obaviješteni nadležni tužioci i istražne sudije koji nijesu izašli na lice mjesta već su uviđajne radnje i mjere preduzeli službenici PJ Podgorica. Takođe je naveo da su sa lica mjesta izuzeti uzorci i upućeni u Forenzički centar na potrebna vještačenja, da su prikupljena obavještenja od očevidaca i od lica koja su koristila motorna vozila koja su oštećena u požaru, da je izuzet video nadzor sa više objekata u neposrednoj blizini lica mjesta, da je vršena provjera alibija za više lica te da su realizovana brojna poligrafska ispitivanja,⁵⁷ što sve nije bilo dovoljno za podnošenje krivične prijave protiv učinioaca.⁵⁸ Nakon trećeg slučaja paljenja vozila lista Vijesti, Uprava policije je izdala saopštenje u kojem je navedeno: "Osnovni državni tužilac u Podgorici se, shodno novom ZKP-u, izjasnio da u konkretnom slučaju nema elemenata bića krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti"⁵⁹ iako je novi ZKP (Zakonik o krivičnom postupku) počeo sa primjenom 1. septembra 2011.⁶⁰ Sa tim u vezi, Vrhovna državna tužiteljka je izjavila da je navedeno saopštenje Uprave policije "netačno i nestručno"⁶¹, kao i "da je za policiju najvažnije da utvrdi indentitet počinilaca, a ne kvalifikaciju krivičnog djela."⁶² Glavni i odgovorni urednik Vijesti Mihailo Jovović je nakon drugog slučaja paljenja vozila kazao da je možda tome doprinio i intervju bivšeg premijera Mila Đukanovića, pošto je prije prvog slučaja paljenja vozila Đukanović u intervjuu dnevniku Pobjedi oštro napao kritičke medije uključujući Vijesti, a prije drugog slučaja paljenja vozila je dao još jedan intervju u kome je ponovio slične stvari.⁶³ Iako je izdavač lista Vijesti "Daily Press" d.o.o. podnio 31. oktobra 2011. godine tužbu protiv države Crne Gore, kojom traži obeštećenje od 60.000 eura jer nije spriječila napade na imovinu Vijesti, kao i zbog toga što nadležni organi nijesu pronašli aktere paljenja četiri vozila u julu i avgustu 2011, suđenje po ovoj tužbi nije zakazano do 14. marta 2012.⁶⁴

Rasvjetljeni napad na ekipu TV Vijesti. - U mjestu Humci kod Nikšića, 18. novembra 2011. napadnuta je novinarska ekipa *Televizije Vijesti*. Napadnuti su novinar Darko Bulatović, snimatelj Aleksandar Marojević, i fotograf Ivan Petrušić, koji su pokušavali da snime panoramu Humaca.⁶⁵ Dragoljub Karadžić, Miodrag Glušica i Miloš Šanjević su uz psovke ugurani ekipu TV Vijesti u vozilo kojim su došli, pri čemu je Karadžić vratima od vozila nagnječio

⁵⁶ „Tužilac ne reaguje na teror“, Vijesti, 28. avgust 2011.

⁵⁷ „O krivcu i dalje ni riječi“, Vijesti, 27. oktobar 2011.

⁵⁸ Isto.

⁵⁹ Saopštenje dostupno na linku: <http://www.upravapolicije.com/index.php?IDSP=1927&jezik=lat>.

⁶⁰ Član 517 Zakonika o krivičnom postupku ("Sl. list CG", br. 57/2009 i 49/2010).

⁶¹ „Čarapić: Saopštenje policije o paljenju vozila "Vijesti" je netačno i nestručno“, Vijesti, 2. septembar 2011.

⁶² „O krivcu i dalje ni riječi“, Vijesti, 27. oktobar 2011.

⁶³ „Zapaljeno još jedno vozilo "Vijesti": Je li i ovo izolovan slučaj?“, Vijesti, 27. avgust 2011.

⁶⁴ „Četiri mjeseca se čeka prvo suđenje“, Viesti, 14. mart 2012.

⁶⁵ „U Nikšiću napadnuta ekipa Vijesti“, radio Antena M, iformacija dostupna na linku: http://www.antenam.net/sajt/index.php?option=com_content&view=article&id=8305:u-nkiu-napadnuta-ekipa-vijesti&catid=35:drutvo&Itemid=54.

Bulatovićevu nogu pokušavajući da zalupi vrata.⁶⁶ O događaju je obaviješten zamjenik Osnovnog državnog tužioca u Nikšiću, koji je naložio da se protiv Karadžića, procesuirajući krivična prijava zbog osnovane sumnje da je počinio nasilničko ponašanje. Protiv Šanjevića je podnijeta prekršajna prijava zbog vrijeđanja, dok u Glušicinim radnjama nijesu utvrđeni elementi prekršajne odgovornosti.⁶⁷ Protiv Karadžića je podnijeta krivična prijava za nasilničko ponašanje, dok je Šanjević prekršajno kažnjen u iznosu od 300 eura.⁶⁸

Dodatak: Slučaj navodnog prisluškivanja u Višem sudu u Podgorici i nestanak predmeta

U oktobru 2010. Viši sud u Podgorici potvrdio⁶⁹ je prvostepenu presudu Osnovnog suda, prema kojoj je novinar nedjeljnika Monitor Petar Komnenić obavezan da plati 3.000 eura bivšem predsjedniku Višeg suda, Ivici Stankoviću, zbog klevete.⁷⁰ Stanković je tužio Komnenića zbog teksta u kojem je Komnenić objavio da je policija tajno prisluškivala Stankovića po zahtjevu specijalnog tužioca za organizovani kriminal zbog njegove navodne povezanosti sa kriminalnim aktivnostima.⁷¹ U samom tekstu, novinar Komnenić citirao je izjavu bivšeg sudije Višeg suda, Radovana Mandića, koji je rekao da je Stanković bio pod mjerama tajnog nadzora. Mandić je svoju izjavu ponovio i na suđenju. Do sada, tužilaštvo nije ispitalo slučaj navodnog prisluškivanja u Višem sudu povodom Komnenićevih tvrdnji i dokaza izvedenih na suđenju kao što su: iskaz bivšeg sudije Mandića o tome da mu je bivši kolega i istražni sudija Višeg suda u Podgorici, Hamid Ganjola, saopštio da je odobrio prisluškivanje Mandića, kao i da je „pola sudija“ Višeg suda prisluškivano; prepiska između tada istražnog sudije Ganjole i tadašnje specijalne tužiteljke Stojanke Radović koja svjedoči o tome da je predmet u vezi mjera tajnog nadzora kojim je bio zadužen sudija Ganjola „nestao“ između suda i tužilaštva; optužnica protiv okrivljenih za ubistvo policijskog inspektora Ščekića u kojoj je navedeno da su sudije Višeg suda u Podgorici nezakonito omogućavale da se okrivljeni za ubistvo Ščekića međusobno posjećuju u pritvoru i dr. Krajem septembra 2011. novčana kazna novinaru Komneniću je zamjenjena kaznom zatvora u trajanju od četiri mjeseca.⁷² Na ovo rješenje novinar Komnenić je izjavio žalbu koju je Viši sud usvojio i ukinuo rješenje Osnovnog suda kojim je novčana zamjenjena zatvorskom kaznom. Ukidnim rješenjem je predloženo Osnovnom sudu da u ponovnom odlučivanju Komneniću izrekne kaznu rada u javnom interesu. Tim povodom Komnenić je izjavio da je jedini rad u javnom interesu koji bi prihvatio bio volonterski rad u arhivi Višeg suda, kako bi dovršio svoje istraživanje o tome na koji način je nestao predmet iz archive suda.⁷³

⁶⁶ „Policija privela osumnjičene za napad i vrijeđanje ekipe "Vijesti"“, Vijesti, 18. novembar 2011.

⁶⁷ Saopštenje Uprave policije dostupno na linku: <http://www.upravapolicije.com/index.php?IDSP=2190&jezik=lat>.

⁶⁸ „Šanjević kažnjen sa 300 eura za napad na ekipu "Vijesti"“, Vijesti, 19. novembar 2011.

⁶⁹ Presuda Višeg suda dostupna na linku: http://www.hracion.org/wp-content/uploads/Stankovic-Komnenic-Presuda_Visi_sud.pdf.

⁷⁰ Prvostepena presuda dostupna na linku: http://www.hracion.org/wp-content/uploads/komnenic_stankovic.pdf.

⁷¹ „Sudije pod prismotrom“, Monitor, 18. maj 2007.

⁷² Rješenje Osnovnog suda dostupno na linku: http://www.hracion.org/wp-content/uploads/PetarK_rjesenje.pdf.

⁷³ „Prihvata da služi kaznu u arhivi suda“, Vijesti, 21. decembar 2011.

Potraga za informacijama. - Vrhovno državno tužilaštvo do danas nije odgovorilo na zahtjeve Akcije za ljudska prava od 12. maja 2010. da pruži odgovor na sljedeća pitanja:

1. Ima li napretka u istrazi saizvršilaca i nalogodavaca ubistva Duška Jovanovića, glavnog i odgovornog urednika dnevnog lista DAN?
2. Ima li napretka u istrazi napada na književnika Jevrema Brkovića i istarazi ubistva Srđana Vojičića?
3. Da li državno tužilaštvo istraživalo navode novinara Mladena Stojovića o pripadnicima „fudbalske mafije” koji su prevarom pribavljali imovinsku korist, objavljene u emisiji Insajder beogradske TV B92 , posle kojih je Stojović napadnut u svom stanu u Baru i koje je istražne radnje tužilaštvo preduzelo da istraži njegove navode, kao i postojanje eventualne veze između lica koja je označio da su pripadnici „ fudbalske mafije” i napada na njega?
4. Koje radnje je preduzeo nadležni državni tužilac u slučaju telefonskih prijetnji smrću Aleksandru Zekoviću, istraživaču kršenja ljudskih prava i člana Savjeta za građansku kontrolu rada policije u Crnoj Gori, po njegovoj krivičnoj prijavi podnijetoj 25. aprila 2007. Osnovnom državnom tužiocu u Podgorici?
5. Kada je i koje mjere državno tužilaštvo preduzelo da istraži navode o nezakonitoj primjeni mjera tajnog nadzora u Višem sudu u Podgorici, objavljene u tekstu novinara ”Monitora” Petra Komnenića, koje je potvrdio nekadašnji sudija toga suda Radovan Mandić u predmetu Osnovnog suda u Podgorici po tužbi Ivice Stankovića protiv novinara Petra Komnenića?

(Detaljnije o ovom slučaju vidjeti gore: *Dodatak- Slučaj navodnog prisluškivanja u Višem sudu u Podgorici*).

Upravni sud je krajem maja 2011. usvojio tužbu Akcije za ljudska prava koju smo podnijeli povodom nedostavljanja informacija, poništio rješenje kojim je Ministarstvo pravde (kao drugostepeni organ) potvrdilo ovakvu odluku VDT, i u svojoj presudi naložio donošenje novog rješenja.⁷⁴ Iz medija smo informisani da je Ministarstvo pravde 1. juna 2011. donijelo rješenje kojim se Vrhovnom državnom tužilaštvu nalaže sprovođenje novog postupka.⁷⁵ Iako smo u telefonskom razgovoru od strane tužilaštava obavješteni da tužilaštvo radi na prikupljanju traženih informacija, do 10. marta 2012. Akcija za ljudska prava nije primila odgovor tužilaštva.

⁷⁴ Zahtjev i saopštenje Akcije za ljudska prava tim povodom dostupno na: <http://www.hraction.org/?p=867>.

⁷⁵ “Ministarstvo pravde protiv HRA”, Vijesti, 11. novembar 2011.